

W imieniu grupy
„KSZTAŁCENIE-ZAWODOWE.PL grupa dla
nauczycieli zawodu i nie tylko”
skupiających nauczycieli i dyrektorów szkół
kształcących w zawodach

Joanna Ksieniewicz

kontakt:

joanna.ksieniewicz@kwalifikacje-zawodowe.pl

Wyrażam zgodę na użycie moich danych
osobowych i kontaktowych do celów konsultacji
społecznych i opublikowanie niniejszego pisma
w RCL.

Warszawa, 31.03.2026

Pan

Henryk Kiepura Sekretarz Stanu
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Al. Szucha 25
00-918 Warszawa

BRANŻA OGRODNICZA

Opinia dydaktyczno-merytoryczna do projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 6 marca 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

Szanowni Państwo,

W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego poniżej przesyłamy zebrane uwagi dotyczące **branży ogrodniczej**.

Uwagi były zbierane wśród: nauczycieli i dyrektorów, ochotników z różnych szkół (branżowe szkoły I stopnia, technika, szkoły policealne) kształcących w zawodach z całej Polski uczestników nieformalnej grupy nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu (w skrócie nauczycieli kształcenia zawodowego) oraz dyrektorów techników, szkół branżowych, szkół policealnych, centrów kształcenia praktycznego skupionych wokół portalu

KSZTAŁCENIE-ZAWODOWE.PL w grupie „KSZTAŁCENIE-ZAWODOWE.PL grupa dla nauczycieli zawodu i nie tylko” (4368 członków na dzień 24.03.2026). Uwagi były zbierane między 16.03.2026 a 27.03.2026 zarówno na spotkaniach konsultacyjnych, które odbywały się online na platformie Google Meet oraz poprzez zgłoszenie pisemnych szczegółowych uwag.

Branża ogrodnicza - uwagi do projektu podstawy programowej kształcenia branżowego zebrane w ramach konsultacji społecznych

Dotyczy zawodów:

- agroogrodnik (611313),
- technik agroogrodnictwa (314209),
- ogrodnik terenów zieleni (611306),
- technik architektury krajobrazu i arborystyki (314210),
- asystent florystyczny (962909),
- asystent ogrodniczy (921404).

1. Fasadowość modernizacji bez centralnego finansowania, niedoszacowanie kosztów infrastruktury polowej i technicznej

Projekt zakłada całkowite zastąpienie zawodu „Ogrodnik” nowym zawodem „Agroogrodnik”, co ma odzwierciedlać przejście do rolnictwa 4.0. Jednakże warunki realizacji kształcenia nakładają na szkoły obowiązek posiadania:

- nowoczesnego parku maszynowego: m.in. ciągników rolniczych z przyczepami, opryskiwaczy precyzyjnych, siewników, sadzarek oraz maszyn autonomicznych (robotów),
- zaawansowanej infrastruktury: tuneli foliowych wyposażonych w komputerowe systemy sterowania klimatem, fertygacją oraz zbiorniki retencyjne wód opadowych.

Uznanie w Ocenie Skutków Regulacji (OSR), że koszt tych zmian dla budżetu państwa wynosi 0 zł, jest rażącym niedoszacowaniem. Samorządy nie są w stanie sfinansować zakupu nowoczesnych technologii rolno-ogrodniczych w terminie do 1 września 2026 r. bez dedykowanych dotacji celowych.

2. Luka kompetencyjna kadry pedagogicznej

Wprowadzenie zagadnień z zakresu rolnictwa cyfrowego, wykorzystywania sztucznej inteligencji do przewidywania plonowania czy obsługi systemów GPS w maszynach wymaga od nauczycieli posiadania wysokospecjalistycznej wiedzy, której często brakuje w obecnym systemie doskonalenia. Projekt nie wskazuje źródeł finansowania szkoleń dla kadry.

3. Ryzyko kształcenia teoretycznego w zakresie nowoczesnych technologii

Podobnie jak w innych branżach, w zawodach branży ogrodniczej, kryteria weryfikacji są w dużej mierze opisowe. Uczeń ma "wymieniać", "charakteryzować" lub "opisywać" np. zasady dobrej praktyki rolniczej czy metody zwalczania agrofagów. Prowadzi to do ryzyka przeprowadzania egzaminów "na papierze", gdzie sprawdza się wiedzę o maszynach, a nie umiejętność ich fizycznej obsługi czy przeprowadzenia zabiegu agrotechnicznego w realnych warunkach.

Podstawa programowa dla technika agroogrodnictwa wprowadza zaawansowane zagadnienia rolnictwa cyfrowego, takie jak mapowanie upraw, wykorzystanie dronów, systemy GPS w maszynach oraz algorytmy sztucznej inteligencji do przewidywania plonowania.

- Brak weryfikacji praktycznej - kryteria weryfikacji dla tych efektów ograniczają się głównie do „opisywania przykładów” lub „wymieniania korzyści” (Model D). Bez realnego dostępu do tych technologii w szkołach, absolwent uzyska dyplom bez umiejętności praktycznej obsługi systemów, które decydują o jego przewadze na rynku pracy.
- Luka kompetencyjna kadry - projekt nie uwzględnia kosztów i czasu potrzebnego na przeszkolenie nauczycieli z zakresu obsługi systemów telematycznych i AI w rolnictwie.

4. Bariery wdrożeniowe zawodów asystenckich (pomocniczych)

Wprowadzenie zawodów asystenta ogrodniczego i asystenta florystycznego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim jest krokiem pożądanym społecznie. Jednakże wprowadzenie zawodów asystenckich dla uczniów z niepełnosprawnościami wymaga od szkół nie tylko sprzętu, ale i specyficznej organizacji pracy, mniejszej liczebności grup oraz zapewnienia wysokiego stopnia bezpieczeństwa przy obsłudze maszyn rotacyjnych i środków chemicznych. Brak wsparcia finansowego na dostosowane warunki kształcenia, na dodatkową kadrę może zniechęcić placówki do otwierania tych potrzebnych społecznie kierunków.

5. Kolidowanie z cyklem wegetacyjnym i harmonogramem rekrutacji

Kształcenie w zawodach rolniczych wymaga planowania upraw, zakupu nasion i sadzonek z wielomiesięcznym wyprzedzeniem. Szkoły, rozpoczynając rekrutację w marcu 2026 r. (przy braku podpisanych nowych podstaw programowych), nie mają pewności co do ostatecznego kształtu programów nauczania, co uniemożliwia im przygotowanie szkolnych gospodarstw pod konkretne efekty kształcenia wymagane od września 2026 r.

W imieniu grupy ekspertów

Joanna Ksieniewicz